

Expositie

SILENT SCREAM

Tekst: Judith Houben
Foto's: Henriëtte van Gasteren

'Seksueel geweld is niet normaal, erover praten wel'

Krissi werd als student in Amsterdam verkracht. Voor haar moeder, Henriëtte van Gasteren, aanleiding om slachtoffers, daders en hulpverleners te fotograferen. En deze expositie, Silent Scream, reist de komende maanden door Nederland en België om het taboe te doorbreken. Studenten van Zuyd nemen het voortouw en beginnen alvast het gesprek.

Deze en de andere foto's bij dit artikel hangen op de expositie van Henriëtte. Dit zijn geen studenten van Zuyd.

Krissi

Met tranen in haar ogen kijkt een student naar de foto van een half aangekleed slachtoffer in een portiek. "Ja, ik ken ook zo'n verhaal. Maar ik wil er verder niets over zeggen. Sorry", zegt ze.

Verderop loopt Joline. Ze is eerstejaars aan de Hotel Management School Maastricht:

"Deze tentoonstelling is heel belangrijk! Ik kom uit Dubai, een politiestaat. Daar durf ik 's avonds veilig de straat op. Maar hier op de campus ben ik toch wel bang. Er is gelukkig nooit iets gebeurd, maar verkrachtingen en aanrandingen komen in Europa veel vaker voor. In Maastricht roepen jongens me regelmatig na als ik op stap ga. Of ze raken me aan. Echt vervelend!"

Ausra uit Litouwen zit bij Joline in de klas:

"Ik denk dat veel studenten er gewoon niet over durven te praten. Zelfs als ze iets hebben meegemaakt zeggen ze het niet. Ik ken een meisje dat op stap was en opeens heel draaiërig werd. Een jongen had cocaïne in haar cola gedaan. Gelukkig had ze niet veel ervan gedronken. Maar dan schrik je wel."

Natas

Luc, Jelle en Sanne zijn vierdejaars op de hotelschool.

Luc: "De boodschap van deze foto's is mooi. Ik ken wel iemand die dit is overkomen. Maar daar wil ik niks over zeggen."

Jelle: "Je praat hier normaal niet snel over. En ik heb het ook nooit meegemaakt. Maar het is wel goed dat bij elke foto staat hoe je hulp kunt krijgen."

Sanne: "Het werkt beter om met foto's aandacht hiervoor te vragen dan met een mailtje. Foto's zijn heftiger en vallen meer op. Als ik in Rotterdam bij de Hunkemöller ben geweest, roepen mannen op straat wel eens of ik even aan kan doen wat ik gekocht heb. Of ze kijken in mijn tas. Dan zeg ik: 'Als je zo doorgaat, trek ik die string over je kop!' Maar als je verlegen bent, schrik je natuurlijk nog meer van zo'n gasten."

Daniëlle

Jasmijn is derdejaars aan de hotelschool en bestuurslid van studentenvereniging Amphitryon. Bij de opening van de expositie gaf ze een toespraak: "Omdat we het vaak ongemakkelijk vinden hierover te praten. Maar we kunnen het niet langer negeren. Seksuele intimidatie raakt ons allemaal. Direct of indirect. Eén op de twee vrouwelijke studenten en één op de vijf mannelijke krijgt ermee te maken. En niet alleen ver weg, ook hier op school. We bagatelliseren of negeren het vaak. Terwijl het diepe wonden achterlaat als het je overkomt. Daarom wil ik iedereen oproepen die stilte te doorbreken. Hoe moeilijk dat ook voelt.

Het bespreken begint met luisteren. Vraag eens hoe het met iemand gaat. En ik wil zeggen tegen jou als het je is overkomen: weet dat onze school en studentenvereniging Amphitryon vertrouwenspersonen heeft. Speciaal voor jou. We moeten voor elkaar zorgen. Ik woon hier op kamers in Maastricht en laatst had onze buurman een pakketje voor onze deur gezet met een enorme opblaasbare piemel. We zijn meteen naar de politie gegaan en die zijn naar hem toe gegaan. We hadden ook niks kunnen doen, maar dit is beter."

Jill en Sylvia zijn bijna klaar met Ergotherapie in Heerlen. Jill: "Zeker is dit een groot taboe. Hopelijk blijft er ook aandacht voor na deze tentoonstelling. Als ik ga stappen, vallen jongens me wel vaker lastig. Ze leggen zomaar een hand op je heup of fluiten naar je op straat. Als ik verkracht zou worden, zou ik er met vrienden over praten."

Sylvia: "En dat heeft ze nog niet gedaan."

Jill: "Daarna zou ik misschien met mijn ouders praten. En dan pas met de politie. Als het op school zou gebeuren? Ik weet niet bij wie je dan terecht kunt. Er is wel een vertrouwenspersoon en een schoolpsycholoog. Misschien zou ik daar naartoe gaan. Helaas gebeurt dit veel vaker dan je zou denken of dan mensen vertellen."

Sylvia knikt: "Ik zou het ook eerst tegen mijn vriendinnen zeggen. Eigenlijk denk ik dat elk meisje wel eens iets meemaakt. Vervelende opmerkingen of naar je fluiten. Meer heb ik gelukkig niet meegemaakt!"

Mika is eerstejaars Vaktherapie en hij volgt de richting drama: "Aan het begin van dit jaar vroegen ze eerst aan iedereen of je wel eens zoiets hebt meegemaakt. Echt goed. Want bij drama moet je elkaar soms ook aanraken en dan moet je afspreken wat niet kan. Een meisje in de klas vertelde toen dat ze is verkracht. Dan schrik je wel. Na school werk ik met probleemjongeren en die zijn ook vaak misbruikt. Als ik er zo over nadenk, is het toch wel een groter onderwerp dan ik dacht. Als je als man in de zorg

werkt, moet je ook extra goed opletten Ik vraag me regelmatig af of ik niks doe dat per ongeluk verkeerd overkomt. Eigenlijk is het jammer dat dit soort zaken vaak lastig te bewijzen zijn."

Jazzlynn is eerstejaars Verpleegkunde in Heerlen: "Erover praten? Ik zou alleen aan goede bekenden vragen of ze zoiets ooit hebben meegemaakt. Dus het is inderdaad een taboe en dat zou het niet moeten zijn. Ik vind het vooral erg dat sommige mensen denken dat het hun eigen schuld is. Via via ken ik wel een meisje dat misbruikt is. Zo erg! Zelf zou ik, denk ik, met mijn tutor of een psycholoog van school gaan praten als ik iets zou meemaken."

Justin is eerstejaars Engineering in Heerlen: "Heel goed dat school hier aandacht voor heeft. Zelf heb ik hier geen ervaring mee. Maar meteen aan het begin van het jaar hoorden we dat Zuyd een vertrouwenspersoon heeft waar je altijd mee kunt praten. Heel fijn! Via vrienden ken ik wel een meisje dat is aangerand. En op social media hoor ik er ook steeds meer over. Ik kom uit Echt en ben opgevoed met het idee dat je respect moet hebben voor anderen. Als ik zou zien dat iemand wordt aangerand, verlies ik denk ik toch mijn controle. Terwijl ik normaal niet snel kwaad word."

Jolijn studeert in Sittard maar zegt liever niet wat: "Anders weet iedereen dat ik het ben. Ik wil eigenlijk meteen wegstappen als ik die foto's van de expositie zie. Heel raar. Seksueel geweld is natuurlijk ook niet normaal. En dat moet het ook nooit worden. Maar erover praten moet wel normaal zijn! Als jongens me nafluiten of aangapen, voel ik me ongemakkelijk. Ik had een keer zo'n shirtje met een V-hals aan met een kort rokje. En die jongen waar ik mee sprak, bleef me maar van top tot teen bekijken. Dus ik zei er wat van. Zegt hij: 'Ja Jolijn, als je dit aan hebt, moet ik wel kijken'. En dan die opmerkingen. Zo van: 'Dat meisje zou ik wel eens op mijn knieën voor me willen hebben.' Dat kan echt niet! Je kunt wel zeggen dat iemand er leuk uitziet. Maar niet zo!

Twee jaar geleden appte een vriendin me. Ze had op een feestje te veel gedronken en moest buiten overgeven. Een jongen was met haar mee naar buiten gegaan en deed zijn hand onder haar rokje. Een andere vriendin van ons was helemaal over de rooie en wilde die jongen erop aanspreken. Maar die vriendin vroeg of ze dat niet wilde doen omdat zij anders voor gek zou staan. Die jongen doet vaker zo op feestjes. Zoenen of aan meisjes zitten die dat niet willen. En hij heeft een vriendin hè! Ik heb al eens gezegd dat we naar de politie moeten gaan. Want hij gaat dit steeds vaker doen. Maar de anderen wilden dat niet. Mij heeft-ie nooit iets geflikt. Drie andere jongens wel. Toen had ik wat veel gedronken en buiten bij de uitgang van die club pakte ze me bij mijn polsen. Ik heb me gelukkig kunnen losrukken en er is niks gebeurd. Maar dan schrik je wel! Ook met carnaval. Dat een hand van je onderrug naar je billen glijdt. Dus echt goed dat school die foto's ophangt!"

Eva studeerde Social Work in Sittard: "Ik hoorde van deze expositie en als ik die foto's zie, vraag ik me af of de fotoshoot niet erg confronterend was voor de slachtoffers. Dat zorgt toch voor een herbeleving. Ja, ik ben ook vaker lastiggevalen. Maar ik wil daar in dit interview niks over zeggen. Het is wel goed als mensen door deze foto's er meer over gaan praten. Seksuele opmerkingen maken en vernederend praten over anderen komt helaas veel voor. En als we erover praten, is de kans ook groter dat we elkaar meer beschermen. Ook als je ziet dat het in een relatie voorkomt of in je kennissenkring. Als je praat, ga je de signalen herkennen en weet je wat je kunt doen. Zo'n foto kan verdrongen herinneringen oproepen en dus de drempel verlagen om erover te praten."

Praten helpt!

Nu onze studenten zo dapper zijn geweest om het gesprek te beginnen, wil jij misschien ook je verhaal doen. Dat kan. Mail of bel het [Centrum Seksueel Geweld](#) of bel [113 Zelfmoordpreventie](#) 0800-0113. Of lees meer over [Silent Scream](#) en kunstenares [Henriëtte](#).

Studeer of werk je bij Zuyd, dan zie je op [MijnZuyd](#) bij wie je terecht kunt voor dat gesprek.

Henriette

